

TÜRKİYE'NİN VİCDANİ SESİ

16 Nisan 2016 tarihinde milletimizin oyuna ve onayına sunulacak olan anayasa değişiklikleri ile ilgili olarak; sağcı, milliyetçi, muhafazakar, solcu, sosyalist, demokrat, özgürlükçü, cumhuriyetçi olan, Atatürk'ü değerleriyle yüreğinde hissedilen ve tüm inançlara saygılı bir duruşla çağdaşlaşma yolunda olan, **Umut Var Hayır Platformu** olarak bizler şu düşüncedeyiz:

Önümüzdeki referandumun “**Tarihsel Bir Dönüm Noktası**” olacağı konusunda hepimiz hemfikiriz.

Bu noktada “**Kurtuluş Savaşı**”nda olduğu gibi tüm “**Ulusal Sivil Güçler**”in bir araya gelmiş olması, tıpkı “Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti”nin oluşturulmasında yapıldığı gibi; Türkiye'nin her yerinde, siyasal partilerin yönetimlerinden ve örgütlerinden bağımsız olarak harekete geçmiş olan sivil inisiyatiflerin, halk hareketlerinin, milli birlikteliklerin bir araya gelmiş olması, durumun ne kadar ciddi olduğunun ve milletin yüksek farkındalığının adeta kanıtıdır.

94 yıl önce, 1923 yılında, 23 Nisan Cuma günü Ankara'da Hacı Bayram Camii'nde kılınan Cuma namazının ardından dualar ile Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti ve Meclis-i Mebusan üyeleri birlikteliğiyle açılan **Türkiye Büyük Millet Meclisi**, Osmanlı Devleti'nin İtilaf Devletleri'nce işgali sırasında direniş gösteren Türk Milleti'nin oluşturduğu irade ve vermiş olduğu anayasal yetki ile, “**Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir**” ilkesine dayanarak bugüne kadar varlığını sürdürmüş ve sürdürmektedir.

O günden bu güne, Polatlı'dan top sesleri gelirken bile ürkmeyen, korkmadan ve teslim olmadan savaş yöneten bir Meclis olmayı başaran, temsil ettiği millet adına geleceğe yürüyen ve aydınlık geleceği biçimlendiren TBMM, her koşulda açık kalmıştır ve millet adına görevlerini yerine getirmiştir.

“TBMM, milletin iradesidir ve toplumsal ortak aklımızın yönetim merkezidir”.

Anayasa'nın 6. maddesinde yer alan “hiçbir kimse veya organ, kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisini kullanamaz” hükmüne göre, TBMM'nin dahi, yasama organı olarak kendisinin yasal dayanağı olan anayasanın bütününe veya temel ilkelerini reddederek yeni bir anayasa yapma yetkisi yoktur.

Bütün bu eksiklikleri hatırlatmakla birlikte “**Torbalanmış Anayasa Değişikliği**” biçiminde önümüze getirilen referandum ile ilgili düşüncelerimiz şunlardır:

- 1- Onaylamamız istenen maddeler “**Rejim Değişikliği**” getirmektedir.
Cumhuriyetimizin ve demokrasimizin anayasa ile bağlanmış temel değerleri yok edilmektedir. Torbadan çıkacak olan şey, “başkanlık” kavramı altında katı bir “**Tek Adam Rejimi**” olacaktır. Vesayetten şikayet eden hepimiz tarafından bundan sonra konuşulacak kavram da vatanın ve milletin üzerinde “**Tek Adam Vesayeti**” olacaktır.
- 2- İkinci aşamada hedeflenen ise Anayasa'nın değiştirilemez ilk 4 maddesinin ve rejim değişikliğini keskinleştirerek kalıcı kılacak olan diğer onlarca maddenin değiştirilmesidir.
- 3- Getirilen düzenleme ile TBMM'nin temel fonksiyonları yok edilmekte ve TBMM'nin işgöremez hale getirilmesi suretiyle parlamenter sistemin işlevleri ortadan kaldırılmaktadır.
- 4- Ortaya çıkacak durum, evrensel tanımlara uygun “**Hukuk Devleti**”nin sonu olacaktır.

- 5- Kurtuluş savaşımızın baş kahramanı ve önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'e bile verilmeyen "**Mutlak ve Sınırsız Yetki**", "Tek Adam"a verilmektedir.
- 6- Hesap vermeyen ve hesap sorulamayan bir "Tek Adam" hakimiyetinde diktatoryal bir rejim önerilmektedir.
- 7- Kabul edilebilir hiç bir parlamenter sistemde veya başkanlık sisteminde olmayan "**Fesih Yetkisi**", Tek Adam'a verilmektedir.

Bu da Meclis'i zayıflatan diğer bir düzenlemedir. Zira "**giyotin tek taraflı işleyecek**"tir. Başkan tek başına "haydi seçime" diyebilirken, Meclis'in bunu demesi için 600 vekilden 400'ünün erken seçimi kabul etmesi gerekecektir ki bu hemen hemen imkânsızlaşmaktadır.
- 8- "**Yargı üzerinde yürütmenin kontrolü**" yargı bağımsızlığını tamamen ortadan kaldıracak derecede güçlendirilmekte, yargının yürütmeyi denetleme gücü yok denecek kadar zayıflamaktadır.
- 9- "**Partili Cumhurbaşkanlığı**" maddesiyle, parti disiplini yoluyla Tek Adam'ın yasamayı kontrol edebileceği bir "**Yeni Rejim**" kurulmaktadır.

Tanımı bile yapılmamış olan "Yüksek Düzeyli Atamalar" yasama organının denetiminden kaçırılarak TBMM'nin yürütmeyi denetlemesi imkansızlık derecesinde zorlaştırılmaktadır.
- 10- Bu yeni rejimde Meclis, Cumhurbaşkanı'nın hiçbir işlemi denetleme yetkisine sahip değildir.
- 11- "**Olağanüstü Hal**" (OHAL) ilan etme yetkisi tek başına Tek Adam'a verilirken, Kararnamelerle tek başına her türlü kararı alabilmesine olanak sağlanmaktadır.
- 12- OHAL kararları bugün Anayasa'nın üzerine çıkmıştır, getirilen değişikliklerle kalıcı bir şekilde tamamen Anayasa üstü bir kuvvet haline getirilerek kurumsallaştırılmaktadır.

Anayasa'daki, "OHAL"lerde, sıkıyönetim ve savaş durumunda çıkarılan kanun hükmünde kararname kararlarının şekil ve esas bakımından anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesi'nde dava açılmaz." hükmü bunu kaçınılmaz kılmaktadır.

Çeyrek asır önce **Anayasa Mahkemesi** (AYM)'nin; "Olağanüstü Hal'in gerektirdiği konular"ın dışında OHAL kararlarıyla düzenleme yapılamayacağına ve kalıcı kanunların OHAL kararlarıyla değiştirilemeyeceğine dair (1991/1) "hak eksenli" bir kararı varken, siyasallaşan yargı sistemi ile AYM son kararında; "içinde ne olursa olsun, hiçbir OHAL kararnamesine karşı dava açılmayacağı"na hükmetmiştir.
- 13- Getirilen değişikliklerdeki, Partili Cumhurbaşkanlığı'na ve onun yürütmesine verilen belirleme yetkileriyle "**Hukukun Üstünlüğü**" ve "**Yargı Bağımsızlığı**" tamamen yok edilmektedir.
- 14- Hangi sistem olursa olsun, en kritik unsur: "**Denetim ve Denge**"dir.

Mesele; Meclis'in yürütme karşısında ne ölçüde güçlü, yargının ise hem yürütme hem yasama karşısında nasıl bağımsız olacağıdır.
- 15- 21. yüzyılda demokrasinin iki ayağı: "**Sandık**" ve "**Kuvvetler Ayrılığı**"dır.

Kuvvetler ayrılığı kapsamında; denetim ve denge, bağımsız ve tarafsız yargı ile özgür basın demokrasilerin vazgeçilmez en önemli unsurlarıyken, önümüze konulan değişiklikler toplamda "**Kuvvetler Birliği**"ni getirmektedir.

Bilinmelidir ki, onaylatılmaya çalışılan değişikliklerle, "milletimiz" beş yıl gibi çok uzun olan bir zaman içinde, denetim ve denge unsuru olmayan bir yeni rejimi sorgulama ve değiştirme hakkını hiçbir şekilde kullanamayacaktır.
- 16- Oysa ki, bir olası despotla, sadece ve sadece "denetim ve denge sistemi" mücadele edebilir.

Yargı bağımsızlığı ve gücü "denetim ve denge"nin en önemli faktörüdür.

Başkan karşısında ayağa kalkmayan Amerika'daki yargıçlar, önü iliklenemeyen düğmesiz cübbeler bunun temel örnekleri ve unsurlarıdır.
- 17- Dünyanın neresinde olursa olsun, iktidarın sınırlanmadığı rejimler "**diktatörlük**" getirmiştir.

Doğru olan ise, hangi sistem olursa olsun, "**gücü denetlenen ve dengelenen hükümet**"tir.

“Müdahale” kavramıyla karıştırarak “denetim”i sulandırmak ve iktidarların denetlenmesinin “vesayet” diye nitelendirilmesi demokrasiden uzaklaşma getirir.

Bu yaklaşımdan, ancak ve ancak; “denetimsiz, dengesiz” bir siyasi güç ortaya çıkar ve bu durum da devletin ve tüm kurumlarının büsbütün zayıflamalarına neden olur.

18- Milletimize gereken şey, yürütmenin 5 yıllık yetkiyle bürokrasiye disiplin getirme iddiası içerisinde hızlı kararlar alması değildir.

Devletin iyi ve etkin çalışması, kamu kurumlarının “hukuki ve rasyonel” niteliklerine bağlıdır. Devlet yönetiminde modernleşme; özel “emirname”den, objektif “kanun”a geçiştir.

Kayırmacı “sadakət”ten, profesyonel “liyakət”e geçiştir.

Bunun da; “yetki devri, şeffaflık, hesap verilirlik” gibi diğer gerekleri vardır.

19- Devlet yönetiminde beşeri açıdan kaçınılmaz olan hataları azaltmak için Meclis’in güçlü ve çoğulcu olması, haksızlıkları önlemek için yargının bağımsız ve tarafsız olması şarttır.

20- Yeterince konuşularak ve geniş katılımı büyük çoğunluğun “sahiplenmesi” sağlanmadan yapılacak anayasal düzenlemelerin uzun vadede iyi sonuç vermediği herkesçe bilinmektedir.

21- Parlamenter sistemin sorunlarının giderilmesi seçeneği varken, temel tartışma konularında yıllardır Anayasa üzerinde gerekli değişiklikleri yapmadan bu yola sapılmış olması kişisel taleplerden başka bir şey değildir.

Bütün bu unsurlar dikkate alınmadan, kimin hazırladığı açıklanmayan, 2.5 yıl sonra uygulanmak üzere, bilmedikleri maddeler için boş kağıtlara atılan milletvekili imzalarıyla; aceleyle, hızlıca, yangından mal kaçırıcısına, milletvekillerini yeterince konuşturmadan, toplum kesimlerine ve ilgili hukuk kurumlarına konuyu gereğince tartıştırmadan, televizyonlarda yayınlanmasına izin verilmeden, gece yarılarında el kaldırıp indirerek, anayasal suç olmasına rağmen açık oy kullanılarak, demokratik müzakere süreçleri işletilmeden halkın önüne getirilen ve hiçbir evrensel hukuk ve yönetim normuna uymayan, uydurma bir tabirle “Türk Tipi” denilen, “Tek Adam Rejimi” yaratmaya dönük olan “Torba Anayasa Değişikliği” maddelerinin, geleceğimiz açısından Türkiye Cumhuriyeti’nin arka planındaki, yüzyıllar öncesine dayanan; devlet, cumhuriyet ve demokrasi birikimimizi yok edeceği kanaatindeyiz.

Bu nedenle, “Yüce Türk Milleti” önünde, bu milletin Cumhuriyet olanakları ve değerleriyle yetişmiş birer ferdi olarak, varlığımızın her anında ve unsurunda yeri olan Türkiye Cumhuriyeti kurumlarının ve bu kurumların kurucu önderleri olan başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm çalışma arkadaşlarının ve vatan için canlarını vermiş olan tüm şehitlerimizin manevi varlığı altında;

Önümüze konulan “Yeni Rejim”in oylanacağı halkoylamasında/referandumda,

HAYIR diyoruz.

16 Nisan Tarihsel Bir Karar Anıdır.

Milletimize de bu tarihsel anda **HAYIR** demelerinin gelecek için ne kadar önemli olduğunu hatırlatmak görevini borç biliyoruz.

Vatan, Millet, Cumhuriyet, Demokrasi, Özgürlük ve Müreffeh bir Gelecek İçin **HAYIR**

Umut Var HAYIR Platformu

Bülent GÜRSOY

Platform Sözcüsü

Umut Var

Sekreteryaya

İletişim

e-mail

bilgi@umutvar.org

heranumutvar@gmail.com

web

www.umutvar.org

Sosyal Medya Hesapları

Twitter

<https://twitter.com/heranumutvar>

Facebook

<https://www.facebook.com/heranumutvar>

<https://www.facebook.com/hayirumutvar/>

Instagram

<https://www.instagram.com/heranumutvar/>

G+

<https://plus.google.com/u/2/111916303384775249935>